

Avaluació i Intervenció en Malalties Cròniques, Discapacitat i Envel·liment

Codi: 43421

Crèdits: 9

2026/2027

Titulació	Tipus	Curs
Psicologia General Sanitària	OB	1

Professor/a de contacte

Nom : Joaquín T. Limonero García

Correu electrònic : joaquin.limonero@uab.cat

Equip docent

Miquel Domenech Argemi

F. Xavier Borrás Hernández

Antoni Font Guiteras

Jenny Moix Queralto

Esther Arozarena Cañamares

Joan Deus Yela

Maria Soledad Fernández Gonzalo

María José Gómez Romero

Laura Buch Llopart

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

No hi ha prerequisits, però es pressuposen els coneixements i les habilitats adquirides al llarg dels mòduls precedents així com en el grau de psicologia.

Es molt important un coneixement mínim d'anglès a nivell de lectura per a poder comprendre les lectures recomanades que proposen els professors.

Objectius

Un cop finalitzat el mòdul l'estudiant hauria de ser capaç de:

- Fer una anàlisi biopsicosocial de la cronicitat, l'envelliment, i la discapacitat
- Conèixer els diferents instruments i mètodes d'avaluació psicològics específics de la cronicitat, la discapacitat i l'envelliment .
- Saber realitzar una diagnòstic psicològic específic en la cronicitat, la discapacitat i l'envelliment.
- Conèixer les intervencions psicològiques, neurocognitives i conductuales que es poden aplicar en la cronicitat, la discapacitat i l'envelliment en diferents contextos (individual, familiar, educatiu i social)
- Saber aplicar les intervencions psicològiques, neurocognitives i conductuals en la cronicitat, l'envelliment, i la discapacitat.
- Analitzar críticament els diferents resultats obtinguts tant en l'avaluació com en la intervenció i si s'escau saber derivar a un especialista o servei específic.

Resultats d'aprenentatge

1. Tenir coneixements que aportin la base o l'oportunitat de ser originals en el desenvolupament o l'aplicació d'idees, sovint en un context de recerca.
2. Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, tot i ser incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
3. Identificar actuacions professionals èticament inapropiades en la cronicitat, la discapacitat i l'envelliment.
4. Fer servir els recursos comunicatius en els diferents processos i actuacions, adequant-se a les competències i les característiques de les persones i als diferents contextos socials i culturals en el context d'actuació laboral del professional sanitari.
5. Identificar i analitzar críticament la documentació clínica rellevant per exercir l'activitat professional en els àmbits de la cronicitat, la discapacitat i l'envelliment.
6. Conèixer el circuit assistencial, tant sanitari com d'educació, per a totes les etapes del cicle vital i per als diferents problemes associats de les persones amb problemes crònics, discapacitat i envelliment.
7. Identificar aquells casos que requereixen derivació o actuació interdisciplinària.
8. Familiaritzar-se amb els principals conceptes psicosocials clau que afecten les condicions cròniques més rellevants.
9. Identificar les principals variables biopsicosocials que afecten el desenvolupament, l'evolució i l'afrontament de la cronicitat, la discapacitat i l'envelliment.
10. Identificar i analitzar l'impacte sobre l'entorn psicosocial en la cronicitat, la discapacitat i l'envelliment.
11. Conèixer i analitzar críticament els diferents mètodes, instruments i estratègies d'avaluació en la cronicitat, la discapacitat i l'envelliment.
12. Conèixer i analitzar críticament les diferents tècniques i procediments d'intervenció per afrontar els problemes crònics, de discapacitat i vinculats a l'envelliment.
13. Seleccionar els procediments, les tècniques i els instruments més adequats per avaluar el comportament i els factors psicològics més rellevants associats a la cronicitat, la discapacitat i l'envelliment.
14. Proposar programes d'intervenció psicològica eficaços que prevegin factors psicosocials associats a un problema de salut relacionat amb la cronicitat, la discapacitat i l'envelliment.
15. Valorar críticament programes d'intervenció psicològica en l'àmbit de la cronicitat, la discapacitat i l'envelliment, proposant pautes de millora.
16. Formular adequadament preguntes, objectius i hipòtesis de recerca per resoldre problemes en els àmbits de la cronicitat, la discapacitat i l'envelliment.
17. Discriminar quins mètodes i dissenys de recerca són més apropiats per donar resposta a una hipòtesi en els àmbits de la cronicitat, la discapacitat i l'envelliment.
18. Recollir i analitzar la informació de manera coherent amb els objectius i hipòtesis de la recerca, i interpretar adequadament els resultats obtinguts, reconeixent-ne l'impacte en les persones i les comunitats, en els àmbits de la cronicitat, la discapacitat i l'envelliment.
19. Comunicar-se amb altres professionals sanitaris implicats en l'abordatge de la cronicitat, la discapacitat i l'envelliment.

Continguts

Aquesta assignatura s'estructura en el següents continguts:

1. Anàlisi biopsicosocial de la cronicitat, l'envelliment, i la discapacitat

L'impacte dels factors culturals i socials en la cronicitat, l'envelliment, i la discapacitat. Marcs conceptuals.

Situacions crítiques associades a l'envelliment i dinàmiques familiars.

La discapacitat (sensorial, cognitiva i motora) i les seves implicacions.

La prevenció i l'atenció primerenca en la discapacitat.

2. Avaluació i intervenció psicològica en la cronicitat, la discapacitat i l'envelliment en diferents contextos (individual, familiar, educatiu i social): Models i pràctica basada en l'evidència.

Cures de llarga durada i atenció centrada en la persona. Intervencions amb cuidadors familiars i amb professionals, i prevenció del maltractament.

La inclusió social de les discapacitats: Barreres psico-socio-comunicatives.

Recursos Tècnics i Estratègies psicoeducatives generals i específics en els diferents contextos. Recursos Associatius i circuits assistencials públics d'atenció sanitària, educativa i social de la cronicitat, la discapacitat i l'envelliment.

Envelliment: àmbits d'intervenció i recursos i suport social.

3. Avaluació i Intervenció neurocognitiva i conductual

Intervenció neurocognitiva i conductual en l'envelliment i en les demències.

Intervenció neurocognitiva i conductual en els trastorns del desenvolupament en la discapacitat.

Tècniques de tractament psicològic en atenció primerenca per a les persones amb discapacitat intel·lectual i les seves famílies.

4. Avaluació i intervenció psicològica:

4.1 Avaluació i intervenció psicològica en la psicopatologia associada a l'envelliment i la discapacitat

Consideracions relacionades amb l'avaluació psicopatològica de les persones grans. Dèficits cognitius i funcionals en l'envelliment normal i patològic.

Instruments psicomètrics d'avaluació (psicopatològica, cognitiva, funcional).

Trastorns psicosomàtics i funcionals; Trastorns d'ansietat; Trastorns afectius; Trastorns del son. Altres trastorns mentals.

4.2 Avaluació i intervenció psicològica en malalties cròniques

Estrès i adaptació. Afrontament de l'adversitat.

Aplicacions del Mindfulness en Psicologia de la Salut.

Dolor i fibromiàlgia.

Reaccions psicològiques i intervenció psicològica en la discapacitat adquirida.

Psicooncologia. Camps d'intervenció i tipus d'intervenció psicològica.

Malaltia del final de la vida. Cures pal·liatives. Avaluació e Intervenció psicològica.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Estudi personal	40	1,6	2, 4, 9

Tutories	11	0,44	1, 2, 4, 8, 10
Elaboració del projecte del cas (ABP)	66	2,64	5, 9, 12, 13, 14, 16
Recerca bibliogràfica i lectura comprensiva	30	1,2	1, 2
Classes magistral	36	1,44	1, 2, 6, 8, 11, 12
Aprenentatge Basat en Problemes (ABP)	18	0,72	11, 12, 13, 14, 16, 19

Aquesta assignatura es desenvoluparà a través de classes magistrals tipus conferències i classes pràctiques basades en l'Aprenentatge Basat en Problemes (ABP) amb suport de TICs a on es pretén generar una dinàmica activa de treball amb els alumnes.

Cadascun dels àmbits d'aquesta assignatura serà impartit per diferents professors especialistes en la matèria de forma coordinada.

Cada professor proporcionarà els recursos necessaris i assignarà diferents tasques a realitzar pels alumnes, on es valorarà la reflexió crítica i la participació activa de l'alumne, posant en comú les tasques realitzades.

Les activitats que es duren a terme i que guiaran a l'estudiant per tal d'assolir els diferents objectius d'aprenentatge són de tres tipus: dirigides, supervisades i autònomes.

Activitat dirigida:

Les sessions de docència dirigida es portaran a terme en dos tipus de grups:

- grups 1/2: Classes magistrals amb o sense suport multimèdia i/o amb debats i discussions grupals.
- grups 1/4: Classes en grups partits, a on es divideix el grup en quatre subgrups, per tal de poder treballar en grups reduïts sota el principi d'aprenentatge basat en problemes (ABP) que permetrà a l'estudiant autoavaluar el seu aprenentatge i adquirir les habilitats, competències i actituds proposades en el programa pròpies del professional de la Psicologia General Sanitària.

Els objectius d'aprenentatge de les classes pràctiques en grup reduït es basaran en la resolució de dos casos pràctics. Aquestes activitats seguiran l'enfocament docent de l'Aprenentatge Basat en Problemes (ABP) i es portaran a terme a partir d'un grup de treball. Hi haurà 9 sessions de 2 hores de duració de docència presencial.

En aquest curs s'ha dissenyat dos casos d'ABP (cas 1, 5 sessions i cas 2, 4 sessions). En les sessions de docència presencial (treball dins de l'aula), el professor tutoritzarà el treball portat a terme pel grup de treball, proporcionant les orientacions necessàries per a la realització de les diferents activitats que comportin la resolució dels casos, oferint pautes i guies per desenvolupar el treball i assessorarà sobre el procés d'aprenentatge. Les sessions no presencials (treball fora de l'aula) tenen com a objectiu el desenvolupament del treball autònom dels grups de treball. Els alumnes elaboraran actes de les sessions de treball de classe, hauran de presentar i defensar oralment cada cas d'ABP presentat i hauran de lliurar un mapa conceptual de cadascun dels casos.

Activitat supervisada

Es durà a terme a través de tutories presencials (horaris de d'atenció del professor) o mitjançant l'aula moodle.

Activitat autònoma:

El desenvolupament de les diferents tasques dirigides i supervisades va acompanyat per part de l'estudiant d'una activitat autònoma de treball al llarg de tot el semestre que és fonamental en l'assoliment dels diferents

resultats d'aprenentatge.

Aquesta activitat autònoma està estructurada en la lectura selectiva i comprensiva de textos (material obligatori i avaluable, i material secundari -no avaluable-), tant de fonts primàries com secundàries; elaboració del treball (elaboració i presentació de l'estudi de cas a través de la metodologia ABP que inclou l'elaboració del treball escrit i la presentació del mateix (power point) i estudi (confrontació del materials proporcionats a les classes magistrals -conferències- amb manuals de la matèria, així com elaboració de resums, esquemes, mapes conceptuals, etc.)

Nota: La metodologia docent i l'avaluació proposada poden experimentar alguna modificació en funció de les restriccions a la presencialitat que imposin les autoritats sanitàries. L'equip docent detallarà a través de l'aula moodle o el mitjà de comunicació habitual el format presencial o virtual / on-line de les diferents activitats dirigides i d'avaluació, tenint en compte les indicacions de la facultat en funció del que permeti la situació sanitària.

Retorn

Per a cadascuna de les evidències, el professorat responsable donarà feedback dels resultats obtinguts per l'estudiantat entre 1 i 2 setmanes després de lliurar el material. A tall d'exemple, en les evidències 4 el feedback o retorn es dona a la sessió següent d'ABP. En l'evidència 2 es fa de forma immediata, mentre que en l'Ev3 s'envia per correu o es posarà en el campus virtual a l'igual que l'evidència 1.

Nota

Es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat completi les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè l'alumnat completi les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
EV4: Participació activa en activitats programades i presentació de les actes dels casos d'ABP	10%	18	0,72	1, 2, 10, 14, 16, 17
EV3: Informe escrit del diferents casos d'ABP (Presentación Power	10%	2	0,08	5, 9, 10, 11, 12, 13,

Point, Mapa conceptual)				14, 15, 16, 18
EV2: Defensa oral dels casos d'ABP	40%	2	0,08	1, 2, 4, 5, 7, 13, 14, 16, 19
EV1: Prova escrita individual	40%	2	0,08	1, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 17

Aquesta assignatura s'avalua a través de quatre evidències d'aprenentatge:

Codi Evidència	Denominació	Pes	Format (oral, escrit o ambdós)	Autoria (individual, col·lectiva o ambdues)	Via (presencial, virtual o ambdues)
EV1	Evidència 1. Prova escrita	40%	escrit	individual	presencial
EV2	Evidència 2. Defensa oral dels casos d'ABP	40%	oral	ambdues	presencial
EV3	Evidència 3. Informe escrit del diferents casos d'ABP (Presentación Power Point, Mapa conceptual)	10%	escrit	ambdues	virtual
Ev4	EV4: Participació activa en activitats programades i presentació de les actes dels casos d'ABP	10%	ambdós	ambdues	presencial

Respecte a l'evidència 1, a més del contingut impartit a classe, els professors proporcionaran lectures obligatòries (avaluables) que seran avaluades en una prova escrita.

Per a les evidències 2,3 i 4, l'assistència a classe és obligatòria, ja que son activitats d'avaluació continuada al llarg de tot el curs.

Criteris d'avaluació:

La nota final de l'assignatura està situada entre 0 i 10.

Es considerarà que un/una estudiant ha superat l'assignatura si en el conjunt de les diferents evidències obté

una puntuació igual o superior a 5 punts i una nota igual o superior a 4 punts en cadascuna de les proves avaluatives presencials que tinguin una contribució igual o superior al 20 % de la nota d'aquesta avaluació continuada (evidències 1 i 2). L'alumnat que NO presenti totes les evidències NO superarà l'assignatura, malgrat que en el còmput global la nota sigui igual o superior a 5.

Un cop superada l'assignatura (nota ≥ 5) NO es poden establir sistemes per millorar la qualificació final.

Un/a estudiant que hagi lliurat evidències d'aprenentatge amb un pes igual o superior a 4 punts (40%) constarà com "avaluable".

Observació: Les notes, abans de la recuperació s'expressen amb un únic decimal, i es realitza l'arrodoniment al següent nombre enter en el cas que aquest permeti un canvi qualitatiu de la nota quan tan sols està a una dècima. Per exemple:

APROVAT= 4,85 (4,9=5,0); NOTABLE= 6,85 (6,9=7,0); EXCEL·LENT=8,85 (8,9=9,0)

La prova de recuperació només la podran fer aquells/aquelles estudiants que tinguin una qualificació d'avaluació continuada major o igual o 3,5 punts, però inferior a 4,8. Per tal de poder optar a aquesta prova cal que l'alumnat hagi estat prèviament avaluat en un conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total de l'assignatura.

Aquesta prova de recuperació consistirà en preguntes escrites corresponents a l'evidència 1 (examen tipus test) i no serveix per a pujar nota si un/una estudiant ja l'ha aprovat. No es poden recuperar les evidències 2, 3 i 4 donat que son activitats d'avaluació continuada al llarg del curs.

La nota màxima que pot obtenir un/una estudiant que realitza la prova de recuperació en el global de l'assignatura és un 5.

Per a poder fer aquestes evidències es requereix la presència (assistència) de l'alumnat en les diferents activitats proposades.

No es preveu que l'alumnat de 2^a o posterior matrícula s'avalui mitjançant una única prova de síntesi no recuperable.

Donat el contingut de l'assignatura i la seva metodologia docent, aquesta assignatura no segueix el sistema d'avaluació única.

Per a les diferents evidències el professorat donarà retorn o feedback de les mateixes. Veure la següent taula:

Tipus de Retorn EV i TIPUS

SETMANA

Eina digital EV1 comentari general al campus

19,20

A l'aula	EV 2, comentari oral	7,15
A l'aula	EV 3, comentari oral	7, 14, 15
A l'aula	EV4, comentari oral	2,3,4,5,10,12,14
Tutoria	Relacionat amb totes les evidències, al moment de forma oral o escrita Al llarg de tot el curs	

CÒPIA O PLAGI: Segons l'Art 116, punt 10 Normativa UAB, en cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat (còpia, plagi,...) que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest

acte d'avaluació. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura/mòdul, la qualificació final serà 0.

Per a més informació. El document amb les pautes d'avaluació de la Facultat es troba en https://www.uab.cat/doc/DOC_Pautes_Avaluacio_2025-2026

Ús de la IA: En aquesta assignatura, no es permet l'ús de tecnologies d'Intel·ligència Artificial (IA) en cap de les seves fases. Qualsevol treball que inclogui fragments generats amb IA serà considerat una falta d'honestedat acadèmica i pot comportar una penalització parcial o total en la nota de l'activitat, o sancions majors en casos de gravetat.

Bibliografia

Al ser una matèria de contingut molt divers, els diferents professors aniran proporcionant bibliografia específica i seleccionada per a cadascun dels diferents àmbits i temes tractats en aquesta assignatura. Algunes d'aquestes lectures seràn de caràcter obligatori, i per tant, avaluables en la prova escrita (Evidència 1). S'especificarà en cada moment si una lectura específica és optativa o obligatòria i per tant evaluable.

Programari

No aplicable.

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre.
A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través d'aquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Tipus de docència	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(PAULmRD) Pràctiques d'aula (màster RD)	11	Català	segon quadrimestre	tarda
(PAULmRD) Pràctiques d'aula (màster RD)	12	Català	segon quadrimestre	tarda
(SCCmRD) Seminaris de casos clínics (màster RD)	111	Català	segon quadrimestre	tarda
(SCCmRD) Seminaris de casos clínics (màster RD)	112	Català	segon quadrimestre	tarda

(SCCmRD) Seminaris de casos clínics (màster RD)	113	Català	segon quadrimestre	tarda
(SCCmRD) Seminaris de casos clínics (màster RD)	114	Català	segon quadrimestre	tarda

PROVISIONAL